

Spis treści

Przedmowa	13
Podziękowania	17
1. Oto ja, Garry Landreth	19
Zasady dotyczące relacji z dziećmi	23
Bibliografia	23
2. Znaczenie zabawy	24
Funkcje zabawy	24
Dzieci komunikują się za pomocą zabawy	26
Zabawa w procesie terapeutycznym	27
Zabawa symboliczna	32
Stadia w procesie terapii zabawą	35
Zabawa dzieci przystosowanych i nieprzystosowanych	38
Bibliografia	40
3. Historia i rozwój terapii zabawą	41
Terapia zabawą w psychoanalizie	42
Uwalniająca terapia zabawą	45
Relacyjna terapia zabawą	46
Niedyrektywna/zorientowana na dziecko terapia zabawą	47
Terapia zabawą w szkołach podstawowych	48
Towarzystwo Terapii Zabawą	49
Szkolenie uniwersyteckie	49
Centrum Terapii Zabawą	50
Terapia rodzicielska	50
Trendy w terapii zabawą	52
Bibliografia	54
4. Spojrzenie na dzieci	56
Zasady dotyczące nawiązywania relacji z dziećmi	57
Dzieci są odporne na przeciwności losu	58
Niektóre dzieci są jak popcorn, a niektóre jak melasa	60
Bibliografia	61

5. Zorientowana na dziecko terapia zabawą	62
Teoria osobowości	63
Zorientowane na dziecko ujęcie osobowości i zachowania	67
Podstawowe pojęcia zorientowanej na dziecko terapii zabawą ...	68
Przystosowanie i nieprzystosowanie	70
Terapeutyczne warunki rozwoju	73
Relacja terapeutyczna	80
Cele zorientowanej na dziecko terapii zabawą	88
Czego dzieci się uczą w terapii zabawą	91
Wielokulturowe podejście zorientowanej na dziecko terapii zabawą	94
Bibliografia	97
 6. Terapeuta	 98
Tworzenie różnic	99
Bycie z	100
Cechy osobowości	101
Samoświadomość terapeuty	106
Samoakceptacja terapeuty	108
Rola terapeuty	111
Ryan – umierające dziecko w terapii zabawą	113
Praktyka pod superwizją ułatwia wgląd w siebie	117
Zalecany program szkoleniowy	121
Bibliografia	123
 7. Rodzice jako partnerzy w terapii zabawą	 124
Informacje środowiskowe	124
Czy rodzice również muszą uczestniczyć w terapii?	126
Rodzice jako partnerzy w procesie terapii zabawą	129
Zapoznanie rodziców z terapią zabawą	131
Przygotowanie rodziców do separacji z dzieckiem	133
Wywiad z rodzicem	134
Etyczne i prawne aspekty terapii zabawą	141
Skierowanie psychiatryczne	143
Bibliografia	144
 8. Pokój zabaw i materiały	 145
Umiejscowienie pokoju zabaw	145
Wielkość pokoju zabaw	146
Cechy pokoju zabaw	147
Inne miejsca do prowadzenia terapii zabawą	149
Uzasadnienie wyboru zabawek i materiałów	150
Kategorie zabawek	155
Przenośny pokój zabaw	160
Zalecane zabawki i materiały do pokoju zabaw	162

Dodatkowe uwagi	164
Sugerowane nazwy programu terapii zabawą w szkołach	167
Bibliografia	167
9. Początek relacji – czas tylko dla dziecka	168
Cele relacji	169
Nawiązanie kontaktu z dzieckiem	170
Wstępne spotkanie w poczekalni	172
Rozwijanie relacji w pokoju zabaw	175
Reagowanie na oporne, lękliwe dziecko	183
Relacja terapeutyczna w oczach dziecka	185
Zadawanie pytań przez dzieci	188
Wyjaśnienie lustra obserwacyjnego i nagrywania	193
Robienie notatek podczas sesji	194
Przygotowanie do zakończenia sesji	195
Reakcje terapeutów na pierwsze sesje terapii zabawą	196
Podstawowe wymiary relacji	197
Bibliografia	199
10. Cechy charakterystyczne reakcji wspomagających	200
Wrażliwe rozumienie – bycie z	200
Troskliwa akceptacja	202
Wyróżniające cechy terapeutycznego reagowania	203
Reakcje wspomagające	219
Typowe niewspomagające reakcje	224
Paul – lękliwe dziecko z tendencją do <i>acting out</i> w terapii zabawą	230
11. Wyznaczanie granic w terapii	241
Podstawowe wytyczne dotyczące wyznaczania granic	241
Kiedy przedstawiać granice	243
Uzasadnienie granic w terapii	244
Procedury wyznaczania granic w terapii	252
Etapy procedury wyznaczania granic w terapii	253
Kiedy granice są przekraczane	257
Brak pewności w wyznaczaniu granicy	259
Granice sytuacyjne	260
Reakcje początkujących terapeutów na wyznaczanie granic	265
Bibliografia	266
12. Typowe problemy w terapii zabawą i co zrobić, jeśli... ..	267
Co zrobić, jeśli dziecko milczy	267
Co zrobić, jeśli dziecko chce wnieść do pokoju zabaw zabawkę lub jedzenie	270
Co zrobić, jeśli dziecko jest nadmiernie zależne	271
Co zrobić, jeśli dziecko uporczywie zabiega o pochwały	272

Co zrobić, jeśli dziecko uważa, że dziwnie mówimy	274
Co zrobić, gdy dziecko chce, aby terapeuta pobawił się z nim w zgadywanie	275
Co zrobić, gdy dziecko prosi o okazanie czułości	276
Co zrobić, gdy dziecko chce się przytulić lub usiąść na kolanach terapeuty	277
Co zrobić, jeśli dziecko próbuje ukraść zabawkę	279
Co zrobić, jeśli dziecko nie chce wyjść z pokoju zabaw	280
Co zrobić, gdy terapeuta niespodziewanie nie może dotrzymać terminu spotkania	282
13. Ważne zagadnienia w terapii zabawą	283
Zachowanie poufności	283
Uczestniczenie w zabawie dziecka	285
Przyjmowanie prezentów od dzieci w terapii zabawą	289
Wręczanie dziecku nagrody na koniec sesji lub pamiątki na zakończenie terapii	291
Proszenie dziecka o posprzątanie	292
Informowanie dzieci o powodach ich uczestnictwa w terapii zabawą	294
Przyprowadzanie kolegi do pokoju zabaw	296
Zapraszanie rodziców lub rodzeństwa do pokoju zabaw	298
Bibliografia	298
14. Dzieci w terapii zabawą	299
Nancy – od łysiny do loków	300
Cindy – dziecko z tendencją do manipulowania	307
Amy – dziecko z mutyzmem wybiórczym	314
Podsumowanie	322
Bibliografia	323
15. Ustalenie procesu terapeutycznego i zakończenia	324
Ustalenie zmiany w ramach sesji	325
Wymiary zmiany	326
Znaczenie zakończenia	330
Punkty odniesienia dla ustalenia zakończenia	331
Procedury kończenia relacji	333
Reakcje dzieci na ostatnią sesję	335
Przedwczesne zakończenie	336
Bibliografia	337
16. Intensywna i krótkoterminowa terapia zabawą	338
Intensywna terapia zabawą	339
Badania nad intensywną terapią zabawą	341
Krótkoterminowa terapia zabawą	343
Badania nad krótkoterminową terapią zabawą	344

Krótkoterminowa terapia relacji dziecko–rodzic (CPRT)	347
Podsumowanie	348
Bibliografia	349

17. Badania dotyczące terapii zabawą	351
Badania metaanalityczne	352
Międzykulturowe badania nad zorientowaną na dziecko terapią zabawą	355
Przegląd eksperymentalnych i quasi-eksperymentalnych badań nad CCPT	356
Końcowe podsumowanie	375
Bibliografia	375
 Nota o autorze	 381
 Indeks	 383